

Uchwała Nr 25/1496/2017

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 20 grudnia 2017 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LIX/676/17 Rady Miejskiej w Mosinie z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia pomocy finansowej od Powiatu Poznańskiego na realizację zadania publicznego polegającego na organizacji i obsłudze linii komunikacyjnej 699 na trasie Mosina - Puszczykowo - Kórnik, jako podjętej bez podstawy prawnej.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tut. Izbie w dniu 11 grudnia 2017 r. Rada Miejska w Mosinie powołując się na przepisy art. 10 i art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ustawy o finansach publicznych uchwaliła co następuje.

- wyraziła zgodę na przyjęcie w roku 2017 od Powiatu Poznańskiego pomocy finansowej dla Gminy Mosina z przeznaczeniem na realizację zadania publicznego polegającego na organizacji i obsłudze linii komunikacyjnej 699 na trasie Mosina D.K. - Puszczykowo - Puszczykowo Niwka/Szpital-Radzewice - Mieczewo - Kórnik,
- postanowiła, że pomoc finansowa zostanie przyjęta przez Gminę Mosina w wysokości 116.827 zł,
- upoważniła Burmistrza Gminy Mosina do zawarcia stosownego porozumienia pomiędzy Powiatem Poznańskim a Gminą Mosina, w którym zostaną określone szczegółowe zasady udzielenia pomocy finansowej oraz zasady jej rozliczenia.

Na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła przedstawicieli Gminy Mosina

o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając jednocześnie termin badania na dzień 20 grudnia 2017 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Powołane przez Radę Miejską w badanej uchwale przepisy nie stanowią podstawy prawnej do podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia pomocy finansowej od innej jednostki samorządu terytorialnego na realizację zadań własnych, gdyż określają one, iż:

- *Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej* (art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym),
- *Wykonywanie zadań publicznych może być realizowane w drodze współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego* (art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym),
- *Gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej* (art. 10 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym),
- *Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na: pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego* (art. 216 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych - Dz. U. z 2017 r. poz. 2077),
- *Z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej lub pomoc rzeczowa. Podstawą udzielenia pomocy, o której mowa w ust. 1, jest umowa. Spory w zakresie zwrotu dotacji rozstrzygają sądy powszechne* (art. 220 ustawy o finansach publicznych).

Kolegium Izby wskazuje, iż zasady gospodarki finansowej j.s.t. określa ustawa o finansach publicznych. Art. 216 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 5 wspomnianej ustawy stanowią m.in. iż:

- *źródła dochodów j.s.t. określa odrębna ustawa* (zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - Dz. U. z 2017 r. poz. 1453 - jednym ze źródeł dochodów własnych gminy są dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego),
- *wydatki budżetów j.s.t. są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności (...) na pomoc rzeczową lub finansową dla innych j.s.t., określoną przez organ stanowiący j.s.t. odrębną uchwałą.*

Z przepisu art. 220 ustawy wynika, że z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona pomoc finansowa innym jednostkom w formie dotacji celowej albo pomoc rzeczowa. Podstawą przekazania środków na realizację pomocy jest umowa określająca przeznaczenie i zasady rozliczenia środków.

Zatem o ile przepisy regulują kompetencje organu stanowiącego w zakresie udzielenia z budżetu jednostki samorządu terytorialnego pomocy finansowej dla innej jednostki, o tyle brak jest podstaw prawnych do podjęcia przez ten organ uchwały w sprawie przyjęcia pomocy finansowej udzielonej jej przez inną jednostkę samorządową.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a więc każde działanie władzy publicznej musi znajdować umocowanie w przepisach prawa upoważniających do podjęcia aktu prawnego. Przywołane w podstawie prawnej przedmiotowej uchwały przepisy nie dają podstawy do stanowienia w zakresie przyjęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego pomocy finansowej od innej jednostki. Podstawy takiej nie można też znaleźć w innych przepisach prawa powszechnie obowiązujących.

Kolegium Izby wskazuje, że upoważnienie dla organu uchwałodawczego gminy w zakresie stanowienia prawa w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy musi wynikać z przepisu rangi ustawowej, przy czym upoważnienie to musi być wyraźne, a nie tylko pośrednio wynikające z ustawy. Ponadto powinno wskazywać organ administracji publicznej właściwy do wydania danego aktu normatywnego. Istnienia upoważnienia ustawowego do stanowienia przez jednostkę samorządu terytorialnego aktu prawa miejscowego w żadnym razie nie można domniemywać.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.